

Mapa noční oblohy

Mapa noční oblohy znázorňuje pozorovatelná souhvězdí 16. května ve 22:00 hodin SELČ na souřadnicích 50° severní šířky a 15° východní délky za ideálních podmínek (bezoblačná obloha a malé světelné znečištění). Mapa je orientována tak, že sever je nahoře.

Informace pro návštěvníky

Upozorňujeme, že z bezpečnostních důvodů není možné vstupovat do sálu digitálního planetária po začátku programu.

Večerní programy jsou obsahově zaměřeny na dospělé návštěvníky a starší školní mládež.

Změna programu vyhrazena.

 Vstupné 30 až 90 Kč dle druhu programu a věku návštěvníka.

 Budova digitálního planetária se spolu s pokladnou otevírá 30 minut před začátkem programu. Z důvodu omezeného počtu míst v sále digitálního planetária využijte k zajištění vstupenky na program vstupenkový portál města Hradce Králové HKPoint nebo Turistické informační centrum na Eliščině nábřeží. V pokladně digitálního planetária je možné zakoupit vstupenky pouze za předpokladu, že zbývají ještě z předprodeje.

 Budova hvězdárny se spolu s pokladnou otevírá 15 minut před začátkem programu. Vstupenky na program, který probíhá pouze na hvězdárně (pozorování), lze zakoupit až na místě.

 Pro osoby s omezenou schopností pohybu jsou v přízemí digitálního planetária z úrovně okolní komunikace bezbariérově přístupné prostory expozice ve foyer, projekčního sálu a toalet.

 Všechny návštěvníky žádáme, aby dodržovali pokyny pracovníků zajišťujících program a ustanovení Návštěvního řádu. Děkujeme Vám za pochopení, toleranci a vzájemnou ohleduplnost.

 Pro skupiny minimálně 20 osob nabízíme možnost realizace programu v odpoledních a večerních hodinách v pracovních dnech v době mimo pravidelné programy pro veřejnost. Více informací: ☎ 495 264 087

HVĚZDÁRNA
A PLANETÁRIUM
v Hradci Králové

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové

Zámeček 456/30, 50008 Hradec Králové

☎ +420 495 264 087 ☎ +420 495 270 959

☎ +420 737 456 777 ✉ astrohk@astrohk.cz

www.astrohk.cz

HVĚZDÁRNA
A PLANETÁRIUM
v Hradci Králové

MĚSÍČNÍK

květen 2024

Program

Středy

Večerní program | 19:30
s pořadem Přírodní výběr
🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní pozorování | 21:30
🕒 60 minut | 📍 hvězdárna

Pátky

Podvečerní program pro děti | 17:30
aneb Planetárium pro nejmenší
pořad vhodný pro diváky ve věku od 5 do 8 let
v doprovodu dospělé osoby
🕒 60 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní program | 19:30
s pořadem Cesta ke hvězdám
🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní pozorování | 21:30 | kromě 24. 5. Muzejní noc
🕒 60 minut | 📍 hvězdárna

Soboty

Pozorování Slunce | 15:00
🕒 30 minut | 📍 hvězdárna

Odpolední program pro děti | 16:30
s pohádkou Polaris
pořad vhodný pro diváky ve věku od 8 let
v doprovodu dospělé osoby
🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium a hvězdárna

Večerní program | 19:30
s pořadem Jiné světy
KRÁLOVÉHRADECKÁ PREMIÉRA
🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní pozorování | 21:30
🕒 60 minut | 📍 hvězdárna

Přednášky a další akce

| **1. 5. a 8. 5. 16:30**

📍 digitální planetárium

Prázdninový odpolední program pro děti s pohádkou

Lucie a tajemství padajících hvězd

Pořad vhodný pro diváky ve věku od 8 let v doprovodu dospělé osoby.

| **23. 5. 18:00**

📍 digitální planetárium

Minulost Země zapsaná v její současnosti a kde se vzal Český masiv

Geolog Matěj Machek vysvětlí současnou představu vědců o fungování planety Země a způsob, jímž studium její dnešní podoby odhaluje její minulost. V kontextu aktuálního poznání vývoje Země představí, kdy a jak se utvářel Český masiv, geologická jednotka, která se rozprostírá na většině území České republiky, do podoby, jak jej dnes známe. Přednášející: **Matěj Machek**

| **24. 5. 20:00**

📍 hvězdárna

Muzejní noc

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové v rámci Muzejní noci otevře své prostory v době od 20 do 24 hodin. Můžete se těšit na ukázkou našich historických dalekohledů a v Čechách nejstaršího funkčního malého Zeissova projekčního planetária, které si pamatuje mnoho našich návštěvníků z dětství. Na hvězdárně je k vidění i výstava „Historie Hvězdárny a planetária v Hradci Králové“. A pokud nám bude přát počasí, zkusíme se podívat i na noční oblohu.

| **30. 5. 16:00**

📍 hvězdárna

Dětský hvězdný kvíz

K příležitosti Dne dětí jsme pro vás nachystali dětský kvíz, který bude doprovázen mnoha pokusy. Přijďte si vyzkoušet svůj odhad při odpovědích na nejrůznější zapeklité otázky a žasnout nad mnoha zajímavými experimenty. Nebude chybět kapalný dusík a možná i něco podpálíme... Chytré telefony s sebou.

WORLDS BEYOND EARTH

je nová celoblohová show, kterou budeme uvádět pod názvem Jiné světy a jejíž královéhradecká premiéra nás čeká právě v květnu. Budeme s ní putovat po Sluneční soustavě a hledat místa, která byla, nebo by mohla být dalším vhodným kandidátem na vznik života. Přijďte se nechat unést do hlubin našeho nejbližšího vesmíru v doprovodu podmanivého komentáře Terezy Bebarové.

Výstavy

Výstavy jsou přístupné v rámci programů probíhajících v prostoru digitálního planetária, případně hvězdárny.

Papírové modely kosmické techniky

Papírové modely **Petra Baldy** a **Miloše Drábka**.

📍 digitální planetárium

Historie Hvězdárny a planetária v Hradci Králové

autor: **Martin Cholasta** a **Pavel Kabrhel**

📍 hvězdárna

Světelné znečištění

autor: **Radka Pavlíková** a **Pavel Kabrhel**

📍 hvězdárna

Foto měsíce

Protože květen odstartuje svátek zamilovaných, i my se dnes můžeme podívat na jeden kosmický pár. Galaxie NGC 4038 a NGC 4039 jsou interagující galaxie známé pod názvem Galaxie Antény. Pozorování a modelování těchto interakcí nám umožňuje lépe porozumět tomu, jak se galaxie formují a mění v průběhu kosmického času. Tyto poznatky mají širší význam pro naše chápání formování vesmírných struktur a evoluce galaktických systémů. Tyto dvě spirální galaxie jsou jako milenci ve vzrušujícím objetí, spojené gravitačním poutem, které nikdy nekončí. Snímek byl pořízen technikou: Dalekohled Newton 254/1000 s astronomickou kamerou ZWO ASI 294 MC. Celková doba expozice: 237 × 30 s. | Foto: **HPHK/Michal Šrejber**

Kosmické události

planety

Merkur nepozorovatelný
Venuše nepozorovatelná
Mars ráno nízko nad V obzorem
Jupiter nepozorovatelný
Saturn ve druhé polovině měsíce ráno nízko nad JV obzorem
Uran nepozorovatelný
Neptun nepozorovatelný

Měsíc

1. 5. Měsíc v poslední čtvrti (12:27)
8. 5. Měsíc v novu (4:21)
15. 5. Měsíc v první čtvrti (12:48)
23. 5. Měsíc v úplňku (14:53)
30. 5. Měsíc v poslední čtvrti (18:12)

5. 5. 3 h Měsíc v konjunkci s Marsem (Mars 0,81° severně)
5. 5. maximum meteorického roje eta Akvarid
5. 5. 23 h Měsíc v přízemí (363 146 km)
9. 5. 21 h Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran)
9. 5. 22 h Merkur v největší západní elongaci
13. 5. 1 h Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux)
13. 5. 10 h Uran v konjunkci se Sluncem
15. 5. 21 h Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus)
17. 5. 20 h Měsíc v odzemi (404 676 km)
18. 5. 20 h Jupiter v konjunkci se Sluncem
19. 5. 16 h asteroid (2) Pallas v opozici se Sluncem (+9,0 mag)
20. 5. 11 h Měsíc v konjunkci s α Vir (Spica)
24. 5. 5 h Měsíc v konjunkci s α Sco (Antares)
31. 5. 11 h Měsíc v konjunkci se Saturnem (ráno nad JV obzorem)

Časové údaje jsou uvedené v SEČ.

Zdroj: Rozehnal, J. aj. *Hvězdářská ročenka 2024*.